ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/24/1066-2608

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Karin Uuselu
Otsuse tegemise aeg ja koht	26.11.2024 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	14.10.2024
Teabevaldaja	Haabersti Linnaosa Valitsus aadress: Ehitajate tee 109a/1, 13514 Tallinn e-posti aadress: haabersti@tallinnlv.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxxxx.xxxxxx@xxxxx.xxx

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lõike 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata, kuna vaide esitaja pöördumise näol oli tegemist selgitustaotlusega, millele vastamise üle Andmekaitse Inspektsioon järelevalvet ei teosta;
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lg 2). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. Vaide esitaja edastas 01.09.2024 Haabersti Linnosa Valitsusele (LOV) e-kirja, milles soovis muu hulgas teavet selle kohta, kas LOV-ile teadaolevalt omab Õismäe tee 112 korter nr 65 luba selle kohta, et ehitada maja katusele käigutee (veranda), paigaldada lillepeenrad, ladustada oma asju, kõndida katusel.
2. LOV vastas vaide esitaja pöördumisele 11.10.2024.
3. Vaide esitaja ei olnud rahul vastuse viibimisega ega vastusega sisuliselt, seega esitas ta sellekohase kaebuse Andmekaitse Inspektsioonile. Kuna LOV-ilt küsiti maja katusele ehitamise loa ehk ehitusloa olemasolu kohta, siis käsitles inspektsioon pöördumist teabenõudena ning võttis menetlusse vaidena.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:
Vaide esitaja nõue:
Vaide esitaja palub *antud juhtumit menetleda vastavalt seadustele jm asjakohastele regulatsioonidele* ning soovib vastust oma päringule selleks, et kasutada seda võimaliku tõendina

politseisse või kohtusse pöördumisel.

Vaide põhjendused:
Vaide esitaja selgituste kohaselt edastas ta LOV-i üldmeilile e-kirja, millele sai automaatvastuse, et pöördumisele vastatakse võimalikult kiiresti: 5 tööpäeva jooksul teabenõudele ja 15 tööpäeva jooksul märgukirjale ja selgitustaotlusele. Tähtaegade möödumisel helistas vaide esitaja LOV-i telefonile, kuid talle ei vastatud ning saatis linnaosa vanemale e-kirja, millele samuti ei vastatud.

Vaide esitaja märkis vaides, et *vastuses ei analüüsitud ega kaalutud katuselt võimalikku alla kukkumist katuse pinda väära kasutamise ajal (taime kastide hooldus, kastmine, ehitamine, väetamine, kividega mängimine jne) ning alla kukkumist nii vanema kui lapse või mõlema poolt ega seda mis saab lapsest kui selle vanem peaks alla kukkuma. Vastuse viibimist ei põhjendatud, vaid piirduti viisaka vabandusega. /.../ Asjaolul et Haabersti Linnaosa Valitsuse peab vastama 5 või 15 päeva jooksul, mille vastamise aeg sõltub pöördumise sisust on põhjus, miks neid vastamise tähtaegu üleüldse sätestati. See ei saa olla nii, et Haabersti Linnaosa Valitsuse töötajad omavoliliselt vastavad siis kui tahavad, kui üldse tahavad.*

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:
Teabevaldaja on vastuses vaide esitajale vabandanud vastuse viibimise pärast ning selgitanud kortermaja kui kaasomandi valdamise ning kasutamisega seonduvat. Lisaks on suunatud linnavalitsuse kodulehel olevale lingile lisateabe saamiseks seoses tasuta juriidilise abi küsimise võimalusega korteriühistu liikmele.

Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on LOV selgitanud, et X. Xxxxxxx 01.09.2024 e-kirja käsitleti selgitustaotlusena. Kõnealune kiri, millega paluti infot tornmaja katuse mittesihtotstarbelise kasutamisega, sisaldas muu hulgas küsimust seoses katuse kasutamisega ühe elaniku poolt ning selle seaduslikkuse kohta. *Kuna e-kiri sisaldas nii tähelepanu juhtimist, soovi saada teavet ja olukorra kirjeldust, siis ei olnud LOV-i hinnangul kohane pöördumist käsitleda teabenõudena. X. Xxxxxxx pöördumises oli ka märgukirjale viiteid tulenevalt tähelepanu juhtimisest arvatavale rikkumisele.*

Vastuses on lisaks märgitud, et vaide esitaja *e-kirjas kirjeldatud tegevus ei viidanud ehitusloa kohustusele, vaid oli elamu kaasomanike enamuse pädevuses, mida ka LOV omaltpoolt selgitas. LOV-ile teadaolevalt on võimalik vastava korteriühistu ehituslubade kohta teavet saada riiklikust ehitisregistrist (EHR-ist).*

Vastuses inspektsiooni täiendavale järelepärimisele selgitas LOV, et ehitusloa taotlejal on seadusest tulenev kohustus ehitusdokumendid üle anda kas ehitisregistrile või Tallinna linnale kui kohaliku omavalitsuse üksusele. LOV-ile täiendavalt ehitusdokumente ei edastata ning korteriühistul ei ole kohustust teavitada LOV-i kortermaja katusele ehitamisest. Tallinnas tegeleb ehitusega seotud dokumentidega Tallinna Linnaplaneerimise Amet (TLPA), mis väljastab ka vajadusel ehituslubasid.

Kodaniku pöördumises märgitud asjaolude kirjelduse põhjal ning kehtiva Ehitusseadustiku kohaselt ei ole LOV-i hinnangul tegemist selliste tegevustega, milleks on ehitusluba vaja. Üldjuhul saab ehituslubadega tutvuda ehitisregistris ning vanemad dokumendid, mida registrist ei ole võimalik leida, asuvad TLPA arhiivis. Kuivõrd küsitud on aastakümneid tagasi ehitatud maja kohta, siis LOV-ile teadaolevalt on võimalik ehitusloa saanud projekte koos kasutusloaga näha TLPA arhiivist juhul, kui vastavaid dokumente ei ole võimalik leida ehitisregistrist. *Üldjuhul on ehitisregistris olemas kõik asjakohased viimased ehitusdokumendid.*

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:
1. AvTS § 3 lg 1 p 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega ei ole mitte iga pöördumine asutuse poole teabenõue, millele tuleb vastata viie tööpäeva jooksul. Teabenõudega saab

küsida asutuses/teabevaldajal olemas oleva dokumendi või muu teabe (nii paberil kui digitaalkujul) väljastamist. Teabenõudega võib välja küsida näiteks terve dokumendi sisu või ka üksnes selle väljavõtteid eeldusel, et vastamiseks ei tule luua uut teabe sisu.

2. Kui aga küsitakse teabevaldajalt selgitusi mingi olukorra kohta, siis sellisele pöördumisele vastamine eeldab asutuse tegevuse ja seisukohtade osas selgituste andmist ning vastuse koostamist, millisel juhul ei ole tegemist teabenõudega AvTS-i mõistes. Sellise pöördumise puhul on tegemist märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse mõistes (MSVS) selgitustaotlusega, mille üle Andmekaitse Inspektsioon järelevalvet ei teosta. Tulenevalt AvTS § 45 lõike 1 punktist 1 teostab Andmekaitse Inspektsioon teabevaldajate üle järelevalvet teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel.

3. Antud juhul käsitles LOV vaide esitaja edastatud pöördumist nii nagu ta sellest aru sai ehk täies ulatuses selgitustaotlusena. Seda põhjusel, et küsiti infot maja katuse mittesihtotstarbelise kasutamisega, sh küsimus seoses katuse kasutamisega ühe elaniku poolt ning selle seaduslikkuse kohta. Kuna vaide esitaja ei küsinud LOV-ilt konkreetset dokumenti või koopiaid/väljavõtteid dokumendist, vaid linna ametiasutuse selgitusi maja katusele ehitamise kohta, siis on kõnealune pöördumine käsitletav selgitustaotlusena, mitte teabenõudena.

4. Vastuses inspektsiooni täiendavale järelepärimisele on LOV selgitanud, et üldjuhul saab ehituslubadega tutvuda ehitisregistris ning vanemad dokumendid, mida registris ei ole, asuvad TLPA arhiivis. Ehitusloa taotleja peab ehitusdokumendid üle andma kas ehitisregistrile või Tallinna linnale ning korteriühistul ei ole kohustust teavitada LOV-i kortermaja katusele ehitamisest.

5. Vaide esitaja ei olnud pöördumises inspektsiooni poole rahul muu hulgas ka sellega, et LOV-i vastus tema pöördumisele viibis. Kuna mõistame olukorda selliselt, et vaide esitaja ise oma pöördumist pigem teabenõudena ei käsitlenud, siis ei saa käesoleval juhul LOV-ile ette heita, et tema e-kirjale ei vastatud viie tööpäeva jooksul[1]. Selle üle, et LOV ei vastanud selgitustaotlusele lubatud 15 tööpäeva ega ka mitte seadusest[2] tuleneva 30 päeva jooksul, inspektsioon järelevalvet ei teosta.

6. Vaide esitaja ei ole rahul, et LOV oma vastuses talle ei ole analüüsinud katusele ehitamise riske. Kuigi selgitustaotlusele vastamise üle inspektsioon järelevalvet ei tee, siis soovime siinkohal juhtida vaide esitaja tähelepanu järgnevale. Pöördumise saaja saab vastata sellele, mida on küsitud, kuna Teie e-kirjast ei tule inspektsiooni hinnangul välja, et ootasite vastuses muu hulgas ka sellekohast analüüsi, siis ei saa selle puudumist ka LOV-ile ette heita.

7. Eeltoodust tulenevalt ei olnud vaide esitaja 01.09.2024 Haabersti Linnaosa Valitsusele edastatud pöördumise puhul tegemist teabenõudega avaliku teabe seaduse mõistes. Seega Andmekaitse Inspektsioonil käesoleval juhul järelevalve teostamise õigust ei ole. Küll aga on vaide esitajal õigus paluda õiguskantsleril kontrollida, kas LOV on järginud selgitustaotlusele vastamisel hea halduse tava. Kuigi Andmekaitse Inspektsiooni pädevusse ei kuulu järelevalve teostamine selgitustaotlustele vastamise üle, on vaide esitaja lisaks LOV-ilt saadud vastusele saanud täiendavat infot LOV-i selgituste kaudu 01.09.2024 esitatud pöördumisega seoses ka käesolevast vaideotsusest. Seega on vaide ese ära langenud ja õiguslik olukord saavutatud, mistõttu jääb vaie rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/
Karin Uuselu
jurist
peadirektori volitusel

[1] AvTS § 18 lõige 1
[2] MSVS § 6